

Kritik mot Norra Hisingens stadsdelsnämnd, Göteborgs kommun, för dröjsmål med att vidta utredningsåtgärder i ett barnavårdsärende sedan en polisanmälan gjorts

Anmälan

AA framförde klagomål mot Tångenvägens förskola och socialtjänsten i Norra Hisingen, i Göteborgs kommun, för att förhör hölls med hans barn och utredning bedrevs utan att han och hans hustru hade blivit informerade om detta.

Utredning

Journalanteckningar avseende ett av barnen inhämtades. Ärendet remitterades därefter till Norra Hisingens stadsdelsnämnd för yttrande i fråga om vilka utredningsåtgärder som vidtagits från den 14 december 2011, då utredningen inleddes, till den 29 mars 2012.

Nämnden anförde i remissvaret i huvudsak följande.

Av dokumentationen framgår att socialtjänsten beslutade den 14 december 2011 om att inleda en utredning enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen, SoL, med anledning av en anmälan från Tångenvägens förskola. Av anmälan framgick oro för att [barnet] blev slagen i hemmet.

Enligt journalbladet förekom inga utredningsåtgärder under perioden från den 14 december 2011 fram till den 29 mars 2012 då polisen höll ett barnförhör på Mölndals polisstation.

Enligt dokumentationen i journalbladet informerades [barnets] vårdnadshavare, efter det att han själv kontaktade socialtjänsten den 29 mars 2012, om att en utredning enligt 11 kap. 1 § SoL hade inletts.

Utredningen avslutades den 14 juni 2012 och är sammanställd i ett "BBIC-formulär". I redogörelsen för utredningens genomförande uppges att "utredningen har delvis fördröjts med anledning av barnförhör."

De utredningsåtgärder som redovisas i formuläret är

- Samspeletsobservationer mellan [barnet] och [dennes] föräldrar i hemmet.
- Flertal hembesök, några telefonsamtal med vårdnadshavare samt några möten med föräldrarna på socialkontoret.
- Ett samverkansmöte med AA, förskolan och socialtjänsten.

- Inhämtning av uppgifter från förskolan genom BBIC: s konsultationsdokument.
- Inhämtning av uppgifter från Barnvårdscentralen, BVC, genom telefonsamtal.
- Samtal med socialsekreterare på Försörjningsstödsenheten inom SDF Västra Hisingen, Göteborgs Stad, samt samtal med den familjepedagog som arbetat med familjen under åren 2009-2010 på uppdrag av socialtjänsten i Västra Hisingen.

De utredningsåtgärder som finns dokumenterade i journalbladet efter den 29 mars 2012 är fyra telefonsamtal med fadern och ett telefonsamtal med modern, ett besök av fadern ensam och två besök av föräldrarna tillsammans på socialkontoret, fyra hembesök hos familjen, ett samverkansmöte med fadern, personal från förskolan och socialtjänsten, samt två telefonsamtal med familjepedagogen som arbetat med familjen på uppdrag av SDF Västra Hisingen. Konsultationsdokumentet med uppgifterna från förskolan finns i personakten och är ankomststämplat till den 4 maj 2012.

Förvaltningens överväganden

Förvaltningen konstaterar att handläggning av ärendet under perioden från den 14 december 2011 fram till den 29 mars 2012 inte har motsvarat lagstiftningens krav på skyndsamhet och partsinsyn. Handläggningen för perioden har inte heller följt förvaltningens rutiner.

Socialtjänsten i Göteborgs Stad har ett samverkansavtal med åklagarmyndigheten, polisen och Västra Götalandsregionen rörande ärenden där det finns oro för att barn utsätts för våld eller övergrepp. Enligt avtalet ska huvudmännens arbete samordnas i "Barnhuset" så att barnet inte utsätts för flera samtal/förhör med samma innehåll. Förvaltningen har en skriftlig rutin som stödjer samarbetsavtalet. Av rutinen framgår bland annat att

"Såvida ett barnförhör inte drar ut på tiden (två veckor) kvarstår sekretessen kring utredningen till dess att barnet är förhört. Ansvarig handläggare närvarar vid barnförhöret och samarbetar med polisen.

Polisen informerar föräldrarna efter förhöret. Socialsekreterarna kallar föräldrarna och informerar om att utredning är inledd. Tid för samtal och information erbjuds föräldrarna samma dag som barnförhöret äger rum"

Polisens förhör med [barnet] dröjde drygt tre månader. Detta resulterade i att socialtjänsten inte vidtog några utredningsåtgärder under drygt tre månader från det att beslut om att inleda utredning fattats, trots rutinens tidsgräns på två veckor.

Det dröjde också drygt tre månader innan [barnets] vårdnadshavare informerades om beslutet om att inleda utredning. Det var först när AA hade fått information om barnförhöret från polisen och själv tog kontakt med socialtjänsten som han informerades om socialtjänstens beslut om att inleda utredning.

En förklaring till att bristerna kunnat uppstå är att barn och familjeenheten under vintern 2011/2012 hade en hög personalomsättning, en otydlighet i organisationen och en t.f. enhetschef på deltid. Detta är åtgärdat.

Enheten har under våren 2012 omorganiserat verksamheten genom att bilda tre arbetsgrupper med var sin 1:e socialsekreterare, en mottagningsgrupp som ansvarar för alla förhandsbedömningar, en grupp som arbetar med barn 0-12 år och en grupp som arbetar med barn 13-18 år. När mottagningsgruppens 1:e socialsekreterare efter förhandsbedömning fattar beslut om att inleda utredning lämnar hon över ärendet till 1:e socialsekreterare i respektive arbetsgrupp, som även tar över ansvaret för arbetsledning i ärendets fortsatta handläggning.

Enhetens bemanning har även stabiliserats under våren 2012 genom nyrekrytering av socialsekreterare. Från och med 1 juni 2012 finns också en heltidsanställd enhetschef som har lång och bred erfarenhet av handläggning av socialtjänstens utredningar om barns behov av skydd och stöd.

Områdeschef och verksamhetsutvecklare har efter granskning av ärendet haft en genomgång av bristerna med enhetschefen och en l:e socialsekreterare. Dessa har fått i uppdrag att tillsammans med all personal gå genom lagstiftningens krav och förvaltningens rutiner för handläggning av utredning om barns behov av skydd och stöd.

Områdeschefen kommer också att lyfta fram socialtjänstens lagstadgade krav på skyndsamt handläggning till Barnhusets styrgrupp.

Förvaltningen ser mycket allvarligt på de framkomna bristerna beklagar det obehag som dessa har orsakat AA och hans familj. Förvaltningen har vidtagit åtgärder för att bristerna inte ska upprepas.

AA bereddes möjlighet att yttra sig över nämndens remissvar.

Bedömning

Som framgår av nämndens remissvar inleddes en utredning med stöd av 11 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, den 14 december 2011. Samma dag gjordes en polisanmälan från förvaltningens sida. Förvaltningen vidtog därefter inte några utredningsåtgärder i ärendet förrän efter det att polisen hållit barnförhör den 29 mars 2012. Först efter polisförhöret fick AA kännedom om att det hade inletts en utredning inom socialtjänsten.

Enligt 11 kap. 1 § SoL ska nämndens utredning inledas skyndsamt. Det ankommer på nämnden att utan dröjsmål utreda omständigheter för att bl.a. klarlägga om barn har behov av stöd och hjälp. Av 11 kap. 2 § tredje stycket samma lag framgår att den som berörs av en sådan utredning ska underrättas om att en utredning inleds. Det anges inte närmare när en sådan underrättelse ska ske men det får anses ligga i sakens natur att barnets vårdnadshavare i normalfallet ska underrättas utan onödigt dröjsmål.

I såväl socialnämndens som polis- och åklagarmyndighetens uppgifter ingår att utreda misstankar om våld mot barn. Myndigheterna har dock olika roller och dessa måste hållas isär. De brottsutredande myndigheterna ska genom förundersökning utreda om brott har begåtts och finna en gärningsman. Socialnämndens uppgift är att utreda barnets och familjens situation samt barnets behov av hjälp och skydd. Myndigheterna måste och bör i viss utsträckning samarbeta. När en polisanmälan har gjorts kan det föreligga skäl för nämnden att avvakta något med att vidta ytterligare åtgärder, för att inte påverka förundersökningen negativt. Av samma anledning finns det även ett visst utrymme för socialnämnden att dröja med att kontakta vårdnadshavarna och informera om att en utredning har inletts. I Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2006:12) om handläggning och dokumentation av ärenden som rör barn, anges att om en anmälan om ett misstänkt brott mot ett barn kommer in till nämnden – och den misstänkte finns inom familjen – bör nämnden samråda med polis eller åklagare innan vårdnadshavaren underrättas om att en utredning inleds.

Vid misstanke om att barn far illa måste nämnden snarast vidta de åtgärder som krävs för att kunna ta ställning till om barnet är i behov av omedelbar hjälp och skydd. Det är inte acceptabelt att nämnden förhöll sig helt passiv under drygt tre

månader i avvaktan på att ett polisförhör skulle äga rum. Nämnden har medgett att handläggningen har varit bristfällig och att den inte har följt förvaltningens egna rutiner. Ett flertal åtgärder har vidtagits för att detta inte ska kunna inträffa igen. Socialnämnden kan likväl inte undgå kritik för underlåtenheten att vidta utredningsåtgärder inom rimlig tid.

Vad AA har anfört i övrigt föranleder inte något uttalande från min sida.

Ärendet avslutas.